

**Wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij
voetbalwedstrijden, gewijzigd bij de wetten van 10 maart 2003, 27
december 2004 en 25 april 2007**

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

TITEL I. - Definities

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet, wordt verstaan onder:

1° voetbalwedstrijd: de variant van het voetbalspel die met twee ploegen van elf spelers op een grasveld of op een veld in synthetisch materiaal wordt gespeeld, met uitzondering van de wedstrijden van een damescategorie of een bepaalde leeftijdscategorie;

2° nationale voetbalwedstrijd: de voetbalwedstrijd gedefinieerd in het 1° waaraan ten minste één club uit een van de hoogste twee nationale afdelingen deelneemt;

3° internationale voetbalwedstrijd: de voetbalwedstrijd gedefinieerd in het 1° waaraan ten minste één niet-Belgische ploeg deelneemt en die deelneemt aan een buitenlands kampioenschap of representatief is voor een vreemde natie;

4° organisator: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die een nationale voetbalwedstrijd of een internationale voetbalwedstrijd geheel of ten dele organiseert of laat organiseren, op eigen initiatief of op initiatief van een derde;

[5° steward : een natuurlijke persoon, aangeworven door de organisator krachtens artikel 7, om de toeschouwers te ontvangen en te begeleiden bij een nationale voetbalwedstrijd, een internationale voetbalwedstrijd of bij elk voetbalevenement zoals gedefinieerd in 10° ten einde het goede verloop van de wedstrijd of van het voetbalevenement met het oog op de veiligheid van de toeschouwers te waarborgen];

Gewijzigd door artikel 11 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

6° speelveld: de afgebakende ruimte waarop de deelnemers zich bewegen gedurende een voetbalwedstrijd;

7° stadion: elke plaats waar een voetbalwedstrijd gespeeld wordt, voor zover het speelveld grenst aan ten minste een tribune; deze plaats wordt afgebakend door een buitenomheining die de perimeter ervan definieert;

8° tribune: plaats, grenzend aan het speelveld, bestemd om zittende of staande toeschouwers te ontvangen, en die olopende rijen of een of meer onbeweegbare elementen omvat;

[9° perimeter: ruimte aansluitend bij de buitenomheining van het stadion waarvan de geografische grenzen vastgesteld worden door de Koning, na raadpleging van de betrokken burgemeester, politiediensten en organisator; deze ruimte mag een straal van 5000 meter vanaf de buitenomheining van het stadion niet overschrijden.]

Ingevoegd door artikel 2 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003)

[10° voetbalevenement : elke wedstrijd of training op gras, synthetische ondergrond of in zaal waaraan voetballers deelnemen;

11° veiligheidscapaciteit : capaciteit zoals overeengekomen tussen de betrokken partijen in de overeenkomst bedoeld in artikel 5 of opgelegd krachtens de veiligheidsnormen.]

Ingevoegd door artikel 11 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

TITEL II. - Verplichtingen van de organisatoren en van de overkoepelende sportbond

HOOFDSTUK I. - Algemene bepalingen

Art. 3. Onverminderd de door of krachtens de wet nader bepaalde maatregelen te treffen door de organisator van een voetbalwedstrijd en onverminderd de door de bevoegde overheden genomen maatregelen, rust op de organisator van elke voetbalwedstrijd de verplichting om alle noodzakelijke voorzorgsmaatregelen te nemen om schade aan personen en goederen te voorkomen, daaronder begrepen alle praktische maatregelen tot voorkoming van wangedrag door de toeschouwers.

Om de draagwijdte van deze verplichting te bepalen wordt onder meer rekening gehouden met overeenkomsten die aangegaan worden tussen de organisator enerzijds en de hulpdiensten en de bestuurlijke en politieke overheden of diensten anderzijds.

Art. 4. Voor elke voetbalwedstrijd maakt de organisator uitsluitend gebruik van stadions of delen van stadions die aan de door de Koning bepaalde veiligheidsnormen voldoen.

HOOFDSTUK II. - Bijzondere verplichtingen van de organisatoren

Art. 5. [De organisatoren van nationale voetbalwedstrijden die behoren tot het nationaal kampioenschap, zijn ertoe gehouden om met betrekking tot hun verplichtingen uiterlijk 1 augustus van elk jaar een overeenkomst af te sluiten met de hulpdiensten en de bestuurlijke en politieke overheden of diensten, of op zijn minst acht dagen vóór het begin van het kampioenschap indien dit kampioenschap aanvangt vóór 1 augustus.

Een origineel exemplaar van deze overeenkomst dient gezonden te worden aan de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, binnen de termijn gesteld in het eerste lid.

De organisatoren van nationale en internationale voetbalwedstrijden die niet gehouden zijn om een overeenkomst af te sluiten krachtens het eerste lid, hebben de verplichting om bedoelde overeenkomst af te sluiten binnen een termijn vastgelegd door de burgemeester, met dien verstande dat de overeenkomst afgesloten dient te zijn op zijn minst acht dagen vóór de wedstrijd waarop zij van toepassing is of vóór de eerste wedstrijd van de reeks van wedstrijden waarop zij toepassing vindt.

Een origineel exemplaar van deze overeenkomst dient gezonden te worden aan de Minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, binnen de termijn gesteld in het derde lid.]

Gewijzigd door artikel 3 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.* 31 maart 2003) en artikel 12 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

Art. 6. Voor de coördinatie en de leiding van het veiligheidsbeleid duiden de organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd of van een internationale voetbalwedstrijd een behoorlijk gemandateerde veiligheidsverantwoordelijke aan.

Art. 7. De organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd of van een internationale voetbalwedstrijd werven [stewards van het ene en het andere geslacht] aan.

Gewijzigd door artikel 4 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003)

Art. 8. De Koning bepaalt het minimum aantal stewards en hun hiërarchische structuur, de bevoegdheden en taken van de veiligheidsverantwoordelijken, alsmede de minimale voorwaarden van rekrutering, opleiding en bekwaamheid waaraan stewards en veiligheidsverantwoordelijken moeten voldoen.

[Art. 8bis. Ingeval van het niet-respecteren van artikel 6, van de elementen en voorwaarden bepaald door de Koning in uitvoering van artikel 8 of van één of meerdere van de bepalingen van de overeenkomst, bedoeld in artikel 5, kan de burgemeester van de plaats waar het stadion zich bevindt, overgaan tot het beperken van de veiligheidscapaciteit, bedoeld in artikel 2, 11°.]

Ingevoegd door artikel 13 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

Art. 9. De organisatoren die meerdere nationale voetbalwedstrijden op hetzelfde speelveld organiseren, richten een lokale adviesraad voor de veiligheid bij voetbalwedstrijden op.

De Koning bepaalt de taken, de samenstelling en de overige werkingsregels van deze lokale adviesraad.

Art. 10. De organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd of van een internationale voetbalwedstrijd nemen ten minste de volgende maatregelen:

1° het opstellen van een reglement van inwendige orde, dat op een duidelijke en blijvende manier aan de toeschouwers wordt meegedeeld;

2° het vaststellen van een regeling van burgerrechtelijke uitsluiting en een regeling inzake afgifte van voorwerpen in het reglement van inwendige orde;

3° het controleren van de naleving van het reglement van inwendige orde;

4° het nemen van maatregelen van actieve en passieve veiligheid die de veiligheid van het publiek en de hulp- en politiediensten beogen door de beheersing van de beweging van toeschouwers, de scheiding van rivaliserende toeschouwers, en de concrete tenuitvoerlegging van het reglement van inwendige orde;

5° het verzekeren van het ticketbeheer, waaronder in ieder geval begrepen is : het aanmaken van de toegangsbewijzen, de distributie ervan, de toegangscontrole en de controle op de geldigheid en op het regelmatig bezit van de toegangsbewijzen. De Koning kan hiertoe bij een in Ministerraad overlegd besluit de nadere regels van het ticketbeheer vaststellen;

6° het installeren van bewakingscamera's in de gevallen en op de wijze die de Koning bepaalt, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[7° het uitwerken van een intern noodplan, dat onder meer de evacuatie organiseert. Dit plan wordt in de eerste twee jaar na de inwerkingtreding van deze bepaling of in de eerste twee jaar dat een organisator onder het toepassingsgebied van deze wet valt, jaarlijks getest met alle betrokken partners. Nadien wordt dit plan driejaarlijks getest met alle betrokken partners. De Koning bepaalt de minimale bepalingen van het intern noodplan en de modaliteiten van de test;

8° het helpen toezien op de naleving van de stadionverboden.]

De Koning kan aanvullende concrete beschikkingen bepalen teneinde de veiligheid van de toeschouwers en het vreedzaam verloop van de wedstrijd te garanderen, die binnen twaalf maanden na de inwerkingtreding van het besluit houdende deze beschikkingen bij wet dienen te worden bekrachtigd.

Ingevoegd door artikel 14 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[Art. 10bis. In afwijking van artikel 10, 4°, kunnen de organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd of een internationale voetbalwedstrijd in de overeenkomst, bedoeld in artikel 5, voorzien dat voor één of meerdere wedstrijden de scheiding van de rivaliserende toeschouwers niet van toepassing is. In voorkomend geval moet de overeenkomst de alternatieve veiligheidsmaatregelen bepalen.]

Ingevoegd door artikel 15 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

HOOFDSTUK III. - Bijzondere verplichtingen voor de overkoepelende sportbond

Art. 11. Naast het nemen van de noodzakelijke maatregelen wanneer hij zelf als organisator van een nationale voetbalwedstrijd of van een internationale voetbalwedstrijd optreedt, is met betrekking tot de maatregelen bepaald in Titel II, Hoofdstuk II, de overkoepelende sportbond gehouden volgende maatregelen te nemen:

1° in elk geval een permanente coördinatie te verzekeren van de bijzondere verplichtingen van de organisatoren, overeenkomstig Titel II, Hoofdstuk II;

2° voor zover dit nodig blijkt, middelen ter beschikking te stellen van de organisatoren om hen in staat te stellen hun bijzondere verplichtingen na te komen;

3° voor zover de maatregelen vermeld onder 1° of 2° niet toereikend zijn, zelf rechtstreeks en actief aan de uitvoering ervan deel te nemen zodat de bijzondere verplichtingen worden uitgevoerd, en dit op gecoördineerde wijze.

HOOFDSTUK IV. - Taken en bevoegdheden van de stewards

Art. 12. Bij het uitoefenen van hun taken en bevoegdheden treden de stewards op in het stadion. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder stadion verstaan de ruimte die slechts kan betreden worden mits het voorleggen van een toegangsbewijs.

[Voor de opdrachten bedoeld in artikel 15, vijfde lid, 16 en 17, eerste lid, en voor zover het in de overeenkomst bedoeld in artikel 5 bepaald wordt, kunnen de stewards tussenkomen in de perimetre omschreven in artikel 2, 9°, en, tijdens georganiseerde collectieve verplaatsingen van supporters, op heel het grondgebied.]

Ingevoegd door artikel 5 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003) en gewijzigd door artikel 16 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[Voor de taken bedoeld in de artikelen 14 tot 17 kunnen de stewards eveneens tussenkomen naar aanleiding van elk voetbalevenement zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°. In voorkomend geval dienen deze stewards te beantwoorden aan de minimale voorwaarden van rekrutering en opleiding zoals bepaald door en krachtens artikel 8.]

Ingevoegd door artikel 16 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

Afdeling 1. - Bevoegdheden

Art. 13. De stewards kunnen de toeschouwers van hetzelfde geslacht als het hunne verzoeken zich vrijwillig aan een oppervlakkige controle van kleding en bagage te onderwerpen, teneinde voorwerpen te detecteren waarvan het binnenbrengen in het stadion het verloop van de wedstrijd kan verstoren, de veiligheid van de toeschouwers in het gedrang kan brengen of de openbare orde kan verstoren.

De stewards kunnen om afgifte van die voorwerpen verzoeken.

[Eenieder die zich tegen deze controle of afgifte verzet of bij wie is vastgesteld dat hij of zij in het bezit is van een wapen of een gevaarlijk voorwerp, of die het reglement van inwendige orde, zoals bedoeld in artikel 10, 1°, niet naleeft, wordt door de stewards de toegang tot het stadion ontzegd. De toegang tot het stadion wordt door de stewards eveneens ontzegd aan eenieder waarvan zij weten dat hij of zij het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod.]

Gewijzigd door artikel 17 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[De stewards en de veiligheidsverantwoordelijke kunnen aan de toeschouwers richtlijnen geven ten einde hun veiligheid te verzekeren of ten einde toe te zien op de toepassing van het reglement van inwendige orde.]

Ingevoegd door artikel 17 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

Afdeling 2. - Taken

Art. 14. Indien nodig, vergezellen de stewards de scheidsrechters, lijnrechters en spelers van de kleedkamers tot het speelveld.

Art. 15. De stewards nemen deel aan de controle op de naleving van het reglement van inwendige orde.

Zij inspecteren de inrichtingen voor en na de wedstrijd; zij melden onmiddellijk elke tekortkoming aan de voorziene veiligheidsmaatregelen aan de veiligheidsverantwoordelijke om dit terstond te verhelpen.

[De organisator ziet erop toe dat de stewards verzekeren dat via de toegangs- en evacuatiewegen een vlotte doorgang mogelijk is naar uitgangen en parkings en dat de toegangs- en evacuatiewegen in, naar of van de tribunes en de toegangswegen tot het stadion, permanent vrijgehouden worden behoudens gerechtvaardigde reden om zich daar te bevinden.]

Gewijzigd door artikel 18 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[De organisator ziet erop toe dat er zich aan elke evacuatiepoort of poort die dienstig kan zijn als evacuatie-uitgang, permanent een steward bevindt, en dit gedurende de periode waarin

het stadion toegankelijk is voor de toeschouwers en voor deze delen van het stadion waartoe de toeschouwers toegang hebben. De organisator verzekert dat deze steward, indien nodig, deze poort onmiddellijk, in de vluchtrichting en zonder sleutel kan openen.]

Ingevoegd door artikel 18 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

De stewards zorgen voor het onthaal van de toeschouwers en voor de begeleiding naar hun plaatsen; ze zien erop toe dat het publiek geen toegang krijgt tot de niet voor het publiek toegankelijke zones.

Art. 16. De stewards verstrekken aan het publiek alle nuttige informatie met betrekking tot de organisatie, de infrastructuur en de hulpdiensten.

Ze delen aan de hulp- en politiediensten elke informatie mee betreffende de toeschouwers die de orde kunnen verstoren.

Art. 17. De stewards nemen alle passende maatregelen in afwachting van het optreden van de hulp- en veiligheidsdiensten.

Zij treden preventief op in elke situatie die de openbare orde kan bedreigen.

HOOFDSTUK V. - Sancties

Art. 18. Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV van deze wet kan een administratieve geldboete [van vijfhonderd euro tot tweehonderdvijftigduizend euro] worden opgelegd aan de organisator van een nationale voetbalwedstrijd of van een internationale voetbalwedstrijd die de verplichtingen voorgeschreven [door of krachtens de artikelen 5 of 10], voor zover deze op hem van toepassing zijn, niet naleeft.

Gewijzigd door artikel 19 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

[Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV kan een administratieve geldboete van vijfhonderd euro tot tweehonderdvijftigduizend euro worden opgelegd aan de organisator van een voetbalwedstrijd die de verplichtingen voorgeschreven door of krachtens de artikelen 3 of 4, voorzover deze op hem van toepassing zijn, niet naleeft.]

Ingevoegd door artikel 19 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV van deze wet kan een administratieve geldboete [van vijfhonderd euro tot honderdvijfentwintigduizend euro] worden opgelegd aan de organisator van een nationale voetbalwedstrijd of een internationale voetbalwedstrijd of aan de overkoepelende sportbond die de overige verplichtingen voorgeschreven door of krachtens Titel II niet naleeft.

Gewijzigd door artikel 19 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

[In afwijking van het eerste en derde lid bedraagt de minimumsanctie :

1° vijfduizend euro ingeval van overtreding van artikel 5, eerste lid;

2° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 5, tweede lid;

3° vijfduizend euro ingeval van overtreding van artikel 6;

4° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 10, 6°;

5° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 10, 7°;

6° tweeduizend vijfhonderd euro ingeval van overtreding van artikel 15, vierde lid.]

Ingevoegd door artikel 19 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

TITEL III. - Feiten die het verloop van de nationale voetbalwedstrijd of van de internationale voetbalwedstrijd kunnen verstoren

Art. 19. [Deze titel is van toepassing op feiten gepleegd gedurende de ganse periode tijdens welke het stadion waarin een nationale voetbalwedstrijd, een internationale voetbalwedstrijd of een voetbalwedstrijd waaraan minstens één ploeg van derde nationale klasse deelneemt, plaatsvindt, toegankelijk is voor de toeschouwers.

De artikelen 20bis, 21, tweede lid 2°, en 23bis, eerste lid, zijn van toepassing op feiten, begaan in de perimeter, tijdens de periode die aanvangt vijf uur vóór het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt vijf uur na het einde van de voetbalwedstrijd.

Artikel 21, tweede lid, 1° en 2°, is ook van toepassing op voetbalwedstrijden waaraan minstens één ploeg uit bevordering deelneemt.

De artikelen 21bis en 21ter zijn ook van toepassing op feiten, begaan in de perimeter, tijdens de periode die aanvangt vijf uur vóór het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt vijf uur na het einde van de voetbalwedstrijd.

Artikel 23bis, tweede lid, is van toepassing op feiten, begaan in groep, op het ganse grondgebied van het Koninkrijk, tijdens de periode die aanvangt vierentwintig uur vóór het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt vierentwintig uur na het einde van de voetbalwedstrijd.]

Gewijzigd door artikel 20 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

Art. 20. [Eenieder die in het stadion zonder gerechtvaardigde reden één of meerdere voorwerpen gooit of schiet, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Gewijzigd door artikel 21 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

Art. 20bis. Eenieder die zich bevindt in de perimeter omwille van en ter gelegenheid van een voetbalwedstrijd en die zonder gerechtvaardigde reden één of meer voorwerpen gooit of schiet naar een roerend goed, een onroerend goed of één of meerdere personen, zich bevindend in of buiten de perimeter, kan één of meer sancties oplopen [als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Ingevoegd door artikel 7 van de wet van 10 maart 2003 (B.S, 31 maart 2003) en gewijzigd door artikel 22 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

Art. 21. [Eenieder die het stadion of de perimeter onrechtmatig betreedt of poogt te betreden, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24 tot 24quater.]

Als onrechtmatig betreden worden beschouwd :

1° het betreden van het stadion in overtreding van een administratief of gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel;

2° het betreden van de perimeter in overtreding van een administratief of gerechtelijk perimeterverbod, behoudens gerechtvaardigde redenen waaruit het geoorloofd karakter om zich in de perimeter te bevinden blijkt, en in dit laatste geval met uitzondering van elke plaats in de perimeter waar betrokkene zich niet zou hebben bevonden mocht er geen voetbalwedstrijd georganiseerd geweest zijn;

3° het betreden van het stadion wanneer de toegang hem daartoe werd ontzegd met toepassing van artikel 13, derde lid. In dit geval kan een persoon enkel één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Gewijzigd door artikel 23 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

[Art. 21bis. Behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, kan eenieder die in het stadion of de perimeter de richtlijnen of bevelen gegeven door de veiligheidsverantwoordelijke, door een steward in de uitvoering van zijn functie vastgelegd door de wet, of door een lid van de politiediensten of van de hulpdiensten, niet opvolgt, één of meer sancties oplopen zoals bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Ingevoegd door artikel 24 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

[Art. 21ter. Eenieder die in het stadion of de perimeter bewust zijn materiële hulp aanreikt bij een onrechtmatige betreding zoals bepaald in artikel 21, tweede lid, 1°, kan één of meer sancties oplopen zoals bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Ingevoegd door artikel 25 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

Art. 22. Behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, kan eenieder die bepaalde zones van het stadion betreedt [of poogt te betreden] zonder in het bezit te zijn van een geldig toegangsbewijs voor [die zone of die plaatsen betreedt of poogt te betreden] die voor het publiek niet toegankelijk zijn, een of meerdere sancties oplopen als [bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater].

Als plaatsen die voor het publiek niet toegankelijk zijn worden beschouwd:

1° het speelveld en de aansluitende zones die zijn afgescheiden van het publiek;

2° de muren, omheiningen [en alle] middelen bestemd tot het scheiden van de toeschouwers;

3° de door de Koning als niet toegankelijk voor het publiek omschreven zones.

Gewijzigd door artikel 9 van de wet van 10 maart 2003 (B.S, 31 maart 2003) en artikel 26 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

Art. 23. [Eenieder die, alleen of in groep, in het stadion aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Gewijzigd door artikel 27 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

[Art. 23bis. Eenieder die zich, alleen of in groep, in de perimeter bevindt omwille van en ter gelegenheid van een voetbalwedstrijd en aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Ingevoegd door artikel 10 van de wet van 10 maart 2003 (B.S, 31 maart 2003) en gewijzigd door artikel 28 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

[Eenieder die zich, in groep, op het grondgebied bevindt van het Koninkrijk en omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Ingevoegd door artikel 28 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

Art. 23ter. Eenieder die pyrotechnische voorwerpen bedoeld om licht, rook of lawaai te produceren binnen brengt, poogt binnen te brengen of die in het bezit is van zulke voorwerpen in het stadion, kan een of meer sancties oplopen [als bepaald in de artikelen 24, 24ter en 24quater.]

Ingevoegd door artikel 11 van de wet van 10 maart 2003 (B.S, 31 maart 2003) en gewijzigd door artikel 29 van de wet van 25 april 2007 (B.S, 8 mei 2007)

Art. 24. [§ 1. Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV kan in geval van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, 21bis, 21ter, 22, 23, 23bis en 23ter een administratieve geldboete van tweehonderdvijftig tot vijfduizend euro en een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd, of één van deze sancties alleen.

Een administratief stadionverbod kan gepaard gaan met een administratief perimeterverbod voor een duur gelijk aan de duur van het stadionverbod.

Behoudens gerechtvaardigde redenen waaruit het geoorloofd karakter om zich in de perimeter te bevinden blijkt, en in dit laatste geval met uitzondering van elke plaats in de perimeter waar betrokkene zich niet zou hebben bevonden mocht er geen voetbalwedstrijd georganiseerd geweest zijn, is het administratief perimeterverbod van toepassing tijdens de periode die aanvangt vijf uur vóór het begin van de voetbalwedstrijd en die eindigt vijf uur na het einde van de voetbalwedstrijd.

§ 2. In afwijking van § 1, eerste lid, bedraagt de minimumsanctie :

1° een administratieve geldboete van duizend euro en een administratief stadionverbod van een jaar in geval van overtreding van artikel 21, tweede lid, 1°;

2° een administratieve geldboete van duizend euro en een administratief stadionverbod van twee jaar in geval van overtreding van artikel 22, tweede lid, 1°;

3° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van een jaar in geval van overtreding van artikel 23 ten aanzien van een of meer stewards, de veiligheidsverantwoordelijke of één of meer leden van de hulpdiensten;

4° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van negen maanden in geval van overtreding van artikel 23 ten aanzien van één of meerdere rivaliserende toeschouwers wanneer, overeenkomstig artikel 10bis, door de organisator geen supportersscheiding in plaats werd gesteld;

5° een administratieve geldboete van vijfhonderd euro en een administratief stadionverbod van een jaar voor diegene die een Bengaals vuur, zoals bedoeld als pyrotechnisch middel in artikel 23ter, aansteekt.

§ 3. In het geval, overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV, een administratief stadionverbod en een administratieve geldboete worden opgelegd aan een overtreder die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft en deze administratieve geldboete niet wordt betaald binnen de voorziene termijn, wordt het administratief stadionverbod van rechtswege verlengd tot het moment waarop de geldboete wordt betaald, en dit voor een periode van maximaal vijf jaar vanaf het moment waarop het initieel stadionverbod ten einde loopt.

Deze verlenging eindigt van rechtswege vanaf ontvangst van betaling van de administratieve geldboete.]

Gewijzigd door artikel 30 van de wet van 25 april 2007 (B.S. 8 mei 2007)

[**Art. 24bis.** § 1. Eenieder die, overeenkomstig artikel 21, tweede lid, 1° of 2°, een administratief stadionverbod of een administratief perimeteerverbod overtreedt, kan voor een maximale duur van drie maanden een administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor worden opgelegd.

Betrokkene dient zich in voorkomend geval naar aanleiding van elke nationale of internationale voetbalwedstrijd in België, zoals bedoeld in artikel 2, van de club of clubs die door de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, worden bepaald, aan te melden, ten vroegste 45 minuten na het begin van de wedstrijd en uiterlijk vóór het einde van de wedstrijd, op een door de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, bepaald politiekantoor, dat zich in de nabijheid van diens woonplaats bevindt.

Betrokkene heeft de gelegenheid om binnen dertig dagen te rekenen van de datum van kennisgeving van de aangetekende brief, bedoeld in artikel 30, de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, te verzoeken zich te mogen aanmelden op een politiekantoor, dat zich in de nabijheid van zijn verblijfplaats bevindt.

De Koning bepaalt de criteria waarmee de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, moet rekening houden bij het bepalen van de club of clubs waarvoor betrokkene zich dient aan te melden en het bepalen van het politiekantoor waar betrokkene zich dient aan te melden.

Betrokkene tekent telkenmale, op vertoon van zijn identiteitskaart, een formulier dat ter beschikking ligt op het betrokken politiekantoor.

De Koning bepaalt de inhoud van dit formulier en de uitvoeringsmodaliteiten van deze voorwaarden.

§ 2. Telkens betrokkene zich niet aanmeldt in overtreding van § 1, en behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, wordt de opgelegde duur van de administratieve aanmeldingsplicht verlengd met een maand, hetzij vanaf het einde van de lopende administratieve aanmeldingsplicht, hetzij vanaf de kennisgeving, bedoeld in § 3,

tweede lid, indien deze kennisgeving plaatsvindt na het einde van de lopende administratieve aanmeldingsplicht, en wordt hem een forfaitaire geldsom van vijfhonderd euro opgelegd.

§ 3. Het niet-naleven van de administratieve aanmeldingsplicht wordt bij proces-verbaal vastgesteld door een politieambtenaar. Het origineel van dit proces-verbaal wordt gestuurd aan een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid.

Binnen de twee maanden die volgen op de vaststelling van het niet-naleven van de administratieve aanmeldingsplicht, deelt een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, de overtreder, door middel van een ter post aangetekende brief, de toepassing van § 2 mee. Deze brief vermeldt de verlenging met een maand van de administratieve aanmeldingsplicht en bevat een uitnodiging tot betaling van de som van vijfhonderd euro, binnen een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de dag van kennisgeving.

Bij de derde overtreding van de administratieve aanmeldingsplicht wordt het dossier van betrokkene door een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de overtreder.

De procureur des Konings kan de overtreder vervolgen overeenkomstig artikel 41bis, eerste lid.

§ 4. Dit artikel is niet van toepassing op personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben.]

Ingevoegd door artikel 31 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[**Art. 24ter.** § 1. In het geval er, overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV, een administratief stadionverbod van twee jaar of meer wordt opgelegd, kan aan de overtreder een administratief verbod om het grondgebied te verlaten worden opgelegd voor een land waar een voetbalwedstrijd wordt gespeeld waaraan een club van de eerste, tweede of derde nationale klasse uit België deelneemt, een wedstrijd waaraan de Belgische nationale ploeg deelneemt, of voor een Wereldkampioenschap of Europees kampioenschap voetbal, voor een duur die gelijk is aan deze van het administratief stadionverbod.

Het administratief verbod het grondgebied te verlaten is van toepassing behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter om naar dat land te reizen, blijkt.

De ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, bepaalt voor welke club of clubs of voor welk kampioenschap het administratief verbod om het grondgebied te verlaten van toepassing is.

De Koning bepaalt de criteria waarmee de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, moet rekening houden bij het bepalen van de club of clubs, of het kampioenschap, waarvoor betrokkene een administratief verbod om het grondgebied te verlaten, wordt opgelegd.

Dit administratief verbod het grondgebied te verlaten begint ten vroegste 48 uur vóór het begin van de wedstrijd of het toernooi te lopen tot maximum het einde van de wedstrijd of het toernooi.

§ 2. Ten einde de naleving van dit verbod te controleren, kan betrokkene een administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor opgelegd worden.

Betrokkene dient zich in voorkomend geval tijdens elke betrokken wedstrijd aan te melden op een door de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, bepaald politiekantoor, dat zich in de nabijheid van diens woonplaats bevindt.

Wanneer het gaat om een Wereldkampioenschap of Europees kampioenschap voetbal, dient de betrokkene zich aan te melden tijdens elke wedstrijd van elk land dat door de door de Koning aangewezen ambtenaar wordt bepaald.

Betrokkene heeft de gelegenheid om binnen dertig dagen te rekenen van de datum van kennisgeving van de aangetekende brief, bedoeld in artikel 30, de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, te verzoeken zich te mogen aanmelden op een politiekantoor, dat zich in de nabijheid van zijn verblijfplaats bevindt.

De Koning bepaalt de criteria waarmee de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, moet rekening houden bij het bepalen van het politiekantoor waar betrokkene zich dient aan te melden.

Betrokkene tekent telkenmale, op vertoon van zijn identiteitskaart, een formulier dat ter beschikking ligt op het betrokken politiekantoor.

De Koning bepaalt de inhoud van dit formulier en de uitvoeringsmodaliteiten van deze voorwaarden.

§ 3. Telkens betrokkene zich niet aanmeldt in overtreding van § 2, en behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, wordt hem een forfaitaire geldsom van duizend euro opgelegd.

§ 4. Het niet-naleven van de administratieve aanmeldingsplicht wordt bij proces-verbaal vastgesteld door een politieambtenaar. Het origineel van dit proces-verbaal wordt gestuurd aan een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid.

Binnen de twee maanden die volgen op de vaststelling van het niet-naleven van de administratieve aanmeldingsplicht, deelt een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, de overtreder, door middel van een aangetekende brief, de toepassing van § 3 mee. Deze brief bevat een uitnodiging tot betaling van de som van duizend euro, binnen een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de dag van kennisgeving.

Bij de derde overtreding van de administratieve aanmeldingsplicht, wordt het dossier van betrokkene door een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, overgemaakt aan de procureur des Konings van het gerechtelijk arrondissement van de verblijfplaats van de overtreder.

De procureur des Konings kan de overtreder vervolgen overeenkomstig artikel 41bis, eerste lid.

§ 5. Dit artikel is niet van toepassing voor personen die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats hebben.]

Ingevoegd door artikel 32 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

[Art. 24quater. In geval van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, 21bis, 21ter, 22, 23, 23bis, en 23ter kan een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd aan de minderjarige boven de veertien jaar op het ogenblik van de feiten.]

Ingevoegd door artikel 33 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

TITEL IV. - Procedure betreffende de administratieve rechtsvordering

HOOFDSTUK I. - Vaststelling van de feiten

Art. 25. De feiten zoals gesanctioneerd [in de artikelen 18 en 24 tot 24quater] worden bij proces-verbaal vastgesteld door een politieambtenaar. De feiten zoals gesanctioneerd in artikel 18 kunnen ook bij proces-verbaal worden vastgesteld door een daartoe door de Koning aangewezen ambtenaar.

Het origineel van dit proces-verbaal wordt gestuurd [aan een ambtenaar] bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid.

Voor de feiten bedoeld [in de artikelen 20 tot 23ter] wordt een afschrift van het proces-verbaal tezelfder tijd gestuurd aan de procureur des Konings.

Gewijzigd door artikel 13 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003) en artikel 34 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

HOOFDSTUK II. - Opleggen van sancties

Art. 26. §1. De administratieve sanctie wordt [opgelegd door een door de Koning aangewezen ambtenaar], met uitzondering van de ambtenaar die met toepassing van artikel 25 proces-verbaal heeft opgemaakt.

[Wanneer een door de Koning aangewezen ambtenaar beslist] dat er reden is om de administratieve procedure aan te vatten, deelt hij de overtreder door middel van een ter post aangetekend brief mee:

1° de feiten waarvoor de procedure is opgestart;

2° het feit dat de overtreder de gelegenheid heeft om binnen dertig dagen te rekenen van de datum van kennisgeving van de aangetekende brief, zijn verweermiddelen uiteen te zetten bij een ter post aangetekende brief, en dat hij [het recht heeft om bij die gelegenheid de in het eerste lid bedoelde ambtenaar expliciet om een mondelinge verdediging van zijn zaak te verzoeken];

3° het feit dat de overtreder het recht heeft om zich te laten bijstaan door een raadsman;

4° het feit dat de overtreder het recht heeft zijn dossier te consulteren;

5° een afschrift van het in artikel 25, eerste lid, bedoelde proces-verbaal, gevoegd als bijlage.

[Een door de Koning aangewezen ambtenaar] bepaalt in voorkomend geval de dag waarop de betrokkene conform zijn verzoek krachtens het tweede lid, 2°, uitgenodigd wordt de mondelinge verdediging van zijn zaak voor te dragen.

Gewijzigd door artikel 35 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[§2. Wanneer de administratieve procedure tegen een minderjarige overeenkomstig artikel 24quater, wordt aangevat, wordt de in §1, tweede lid, bedoelde aangetekende brief aan de minderjarige en aan zijn vader en moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen, gestuurd.

De minderjarige wordt altijd gevraagd om zich mondeling te komen verdedigen.

Een kopie van zijn verhoor wordt aan de minderjarige afgegeven, evenals aan zijn vader en moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen wanneer deze tijdens het verhoor aanwezig waren.

Indien de minderjarige geen advocaat heeft, wordt er hem één toegewezen.

[Wanneer de feiten bij een in § 1, eerste lid, bedoelde ambtenaar aanhangig worden gemaakt] met toepassing van artikel 25, brengt hij onmiddellijk de stafhouder van de orde der advocaten op de hoogte. Het bericht wordt op hetzelfde tijdstip als de in het eerste lid bedoelde aangetekende brief, opgestuurd.

De stafhouder of het bureau voor juridische bijstand wijst ten laatste twee werkdagen na het bericht een advocaat aan. Die advocaat wordt belast met het begeleiden van de minderjarige tijdens heel de procedure. Een kopie van het bericht aan de stafhouder wordt bij het dossier van de procedure gevoegd.

De stafhouder of het bureau voor juridische bijstand waakt erover dat indien er tegenstrijdigheid van belangen is, de betrokkene door een andere advocaat dan die op wie zijn vader en moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen een beroep zouden hebben gedaan, wordt bijgestaan.]

Ingevoegd door artikel 14 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003) en gewijzigd door artikel 35 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[§3. De in het §1, eerste lid, bedoelde ambtenaar kan een deel van de hem in de §1, tweede en derde lid, en §2, verleende bevoegdheden overdragen aan een ambtenaar van de Algemene Directie Veiligheids- en Preventiebeleid die minstens tot de klasse A1 behoort, met uitzondering van de ambtenaar die met toepassing van artikel 25 proces-verbaal heeft opgesteld.]

Ingevoegd door artikel 496 van de wet van 27 december 2004 (*B.S.*, 31 december 2004)

Art. 27. Na afloop van de termijn bepaald in artikel 26, §1, tweede lid, 2°, of in voorkomend geval na de schriftelijke of mondelinge verdediging van de zaak door de overtreder of zijn raadsman, kan de ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, de overtreder een sanctie opleggen [op basis van de artikelen 18 of 24 tot 24quater].

Gewijzigd door artikel 36 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

Art. 28. De beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie heeft uitvoerbare kracht na het verstrijken van een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag van kennisgeving, bedoeld in artikel 30.

Het hoger beroep heeft schorsende kracht.

Art. 29. De beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie wordt gemotiveerd. Zij vermeldt eveneens [het bedrag van de administratieve geldboete, de duur van het administratief stadionverbod, de duur van het administratief perimeterverbod, de duur van de administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor en de modaliteiten van deze verplichting, en de duur van het administratief verbod het grondgebied te verlaten en de modaliteiten van dit verbod, of één van die sancties alleen, en de bepalingen van artikel 30,

vierde lid, en van artikel 31. Voor de persoon die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft, worden de bepalingen van artikel 24, § 3, eveneens vermeld.]

De administratieve sanctie staat in verhouding tot de ernst van de feiten die haar verantwoordt, en in verhouding tot de eventuele herhaling.

[De vaststelling van meerdere samenlopende inbreuken [op de artikelen 20 tot 23ter] zal het voorwerp uitmaken van een enkele administratieve geldboete, een enkel administratief stadionverbod, een enkel administratief perimeterverbod, een enkele administratieve aanmeldingsplicht op een politiekantoor en een enkel administratief verbod het grondgebied te verlaten, of van een van deze sancties, in verhouding tot de ernst van het geheel van de feiten.]

[De vaststelling van meerdere samenlopende inbreuken op de verplichtingen opgelegd door of krachtens Titel II zal het voorwerp uitmaken van een enkele administratieve geldboete in verhouding tot de ernst van het geheel van de feiten.]

Wanneer de administratieve sanctie wordt opgelegd aan een organisator, kan in de genomen beslissing worden bepaald binnen welke termijn de vastgestelde inbreuken moeten verholpen worden.]

Gewijzigd door artikel 15 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.* 31 maart 2003) en artikel 37 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

HOOFDSTUK III. - Kennisgeving van de beslissing

Art. 30. Van de beslissing wordt bij een ter post aangetekende brief kennis gegeven aan de overtreder en, bij schending [van de artikelen 20 tot 23ter] aan de procureur des Konings.

[Wanneer de beslissing genomen wordt overeenkomstig [artikel 24quater], wordt ze ook aan de vader en de moeder, de voogden of de personen die het gezag over de minderjarige uitoefenen, betekend.]

Gewijzigd door artikel 16 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.* 31 maart 2002) en artikel 38 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

[De beslissing wordt betekend uiterlijk binnen de tien werkdagen die volgen op het aflopen van de termijn bepaald in artikel 32.]

Naast de beslissing bevat de betekening in voorkomend geval een uitnodiging tot betaling van de administratieve geldboete opgelegd aan de overtreder binnen de termijn bepaald in artikel 28. Na het verstrijken van deze termijn is een nalatigheidsintrest, gelijk aan de wettelijke intrestvoet, verschuldigd.]

Ingevoegd door artikel 38 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

HOOFDSTUK IV. - Hoger beroep

Art. 31. §1. De overtreder die de beslissing van de in artikel 26, §1, eerste lid, bedoelde ambtenaar betwist, tekent op straffe van verval binnen een termijn van een maand vanaf de kennisgeving van de beslissing, bij wege van verzoekschrift, beroep aan bij de politierechtbank.

Tegen de beslissing van de politierechtbank staat geen hoger beroep open. Onverminderd de bepalingen in het eerste en tweede lid zijn de bepalingen van het

Gerechtigd Wetboek van toepassing op het beroep bij de politierechtbank en [de buitengewone rechtsmiddelen.]

[§2. Indien de beslissing genomen wordt ten opzichte van een minderjarige die veertien jaar was op het ogenblik van de feiten, wordt het beroep bij de jeugdrechtbank ingediend.]

Gewijzigd en ingevoegd door artikel 17 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003)

[§ 3. Wanneer in beroep een administratief stadionverbod wordt opgelegd, wordt het vonnis, op vraag van een door de Koning aangewezen ambtenaar bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, aan betrokkene betekend door een gerechtsdeurwaarder. Het stadionverbod gaat in op de dag volgend op de betekening. Indien de betrokken persoon op dat moment reeds het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod, vangt het nieuwe stadionverbod aan de dag volgend op deze waarop het lopend stadionverbod een einde neemt.

Wanneer in beroep enkel een administratieve geldboete wordt opgelegd, wordt het vonnis, op vraag van een door de Koning aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, aan betrokkene betekend door een gerechtsdeurwaarder, behoudens indien de geldboete werd betaald binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag van de uitspraak.]

Ingevoegd door artikel 39 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

HOOFDSTUK V. - Verjaring van de administratieve vordering

Art. 32. De ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, kan geen administratieve sanctie opleggen na het verstrijken van een termijn van zes maanden, te rekenen van de dag waarop het feit werd gepleegd, de mogelijke beroepsprocedures niet inbegrepen.

HOOFDSTUK VI. - Uitzonderingsbepalingen

Art. 33. Dit hoofdstuk is van toepassing wanneer feiten, zoals gesanctioneerd in artikel 24 gepleegd worden door een overtreder die in België woonplaats noch hoofdverblijfplaats heeft.

Art. 34. In geval van vaststelling van overtreding [van de artikelen 20 tot 23ter] kan, met instemming van de overtreder, onmiddellijk een som van [tweehonderdvijftig euro] geheven worden [door een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid, of door een officier van gerechtelijke of van bestuurlijke politie, overeenkomstig de door de Koning bepaalde modaliteiten].

De beslissing tot het opleggen van de onmiddellijke heffing wordt [door een ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid] medegedeeld aan de procureur des Konings.

De Koning bepaalt de modaliteiten van heffing en indexatie van de som.

De onmiddellijke betaling van de som doet de mogelijkheid vervallen de overtreder voor het betreffende feit een administratieve geldboete op te leggen.

De betaling van de onmiddellijke heffing verhindert niet dat de procureur des Konings toepassing maakt van artikel 216bis of 216ter van het Wetboek van Strafvordering of de strafvervolgung instelt. In geval van toepassing van artikel 216bis of 216ter van het Wetboek van Strafvordering wordt de onmiddellijk geheven som toegerekend op de door het openbaar ministerie vastgestelde som en wordt het eventuele overschot terugbetaald.

In geval van veroordeling van de betrokkene wordt de onmiddellijk geheven som toegerekend op de aan de staat verschuldigde gerechtskosten en op de uitgesproken geldboete en wordt het eventuele overschot terugbetaald.

In geval van vrijspraak wordt de onmiddellijk geheven som teruggegeven.

In geval van voorwaardelijke veroordeling wordt de onmiddellijk geheven som teruggegeven na aftrek van de gerechtskosten.

Gewijzigd door artikel 18 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.* 31 maart 2003) en artikel 40 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

HOOFDSTUK VII. - Bijzondere bepalingen

Art. 35. De procureur des Konings beschikt over een termijn van een maand, te rekenen van de dag van ontvangst van het afschrift van het proces-verbaal bedoeld in artikel 25 om de ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart of een strafrechtelijke vervolging [of een vervolging in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming] werd ingesteld. Vóór het verstrijken van deze termijn kan de ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid, geen administratieve sanctie opleggen [op basis van de artikelen 24 tot 24quater], behoudens voorafgaande mededeling door de procureur des Konings dat deze geen gevolg aan het feit wenst te geven.

De in het vorige lid vermelde mededeling door de procureur des Konings, doet de mogelijkheid vervallen voor de in artikel 26, §1, eerste lid, bedoelde ambtenaar om een administratieve sanctie op te leggen [op basis van de artikelen 24 tot 24quater].

Gewijzigd door artikel 41 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

Art. 36. De mogelijkheid tot het instellen van de strafvordering [of een vervolging in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming] door de procureur des Konings voor feiten die sanctioneerbaar zijn op basis [van de artikelen 24 tot 24quater], maar die door de procureur des Konings worden gekwalificeerd als misdrijven, vervalt indien geen mededeling gebeurde in de zin van artikel 35, eerste lid, bij het verstrijken van de hiervoor bepaalde termijn van een maand.

Gewijzigd door artikel 42 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

HOOFDSTUK VIII. - Verzachtende omstandigheden

Art. 37. Indien er verzachtende omstandigheden zijn, kunnen de administratieve geldboetes, bepaald in de artikelen 18 en 24 worden verminderd tot beneden hun minimum, zonder dat zij ooit lager kunnen zijn dan [tweehonderdvijftig euro] voor een sanctie op basis van artikel 18, of lager dan [honderd vijftwintig euro] voor een sanctie op basis van artikel 24.

[Art. 37bis. Indien er verzachtende omstandigheden zijn, kunnen de administratieve stadionverboden, bepaald in artikel 24, § 2, worden verminderd tot beneden hun minimum, zonder dat zij ooit lager kunnen zijn dan drie maanden.]

Ingevoegd door artikel 44 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

TITEL V. - Misdrijven

HOOFDSTUK I. – Misdrijven betreffende de onrechtmatige verdeling van toegangsbewijzen

Art. 38. Wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maand tot drie jaar en een geldboete van tweehonderd frank tot twintigduizend frank, of met een van deze straffen alleen, het verdelen of verkopen van een of meer geldige toegangsbewijzen voor een voetbalwedstrijd, hetzij in overtreding van het uitgiftesysteem ingesteld volgens de door of krachtens deze wet bepaalde toepassingsvoorwaarden, hetzij zonder uitdrukkelijke en voorafgaande toelating van de organisator, met de bedoeling hierdoor het verloop van een nationale of een internationale voetbalwedstrijd te verstoren of met een winst oogmerk.

Art. 39. De poging tot het misdrijf bepaald in artikel 38 is strafbaar met een gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar en een geldboete van tweehonderd frank tot tienduizend frank, of met een van die straffen alleen.

HOOFDSTUK II. - Bijzondere bepalingen

Art. 40. Ingeval van een veroordeling wegens overtreding van de artikelen 38 of 39 wordt de bijzondere verbeurdverklaring van de toegangsbewijzen voor een nationale of een internationale voetbalwedstrijd steeds uitgesproken, zelfs indien de toegangsbewijzen geen eigendom zijn van de veroordeelde.

Art. 41. In geval van een veroordeling [voor een misdrijf, begaan omwille van en ter gelegenheid van de organisatie van een voetbalwedstrijd], kan door de rechter een gerechtelijk stadionverbod voor een duur van drie maanden tot tien jaar worden uitgesproken.

Het gerechtelijk stadionverbod kan een aanmeldingsplicht, [een perimenterverbod of een verbod het grondgebied te verlaten] impliceren op de wijze die door de rechter worden bepaald.

Gewijzigd door artikel 19 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.* 31 maart 2003) en artikel 45 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

[**Art. 41bis.** Wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maand tot drie jaar en een geldboete van vijftig euro tot duizend euro, of met één van deze straffen alleen, elke persoon die, overeenkomstig artikel 24bis of 24ter, het voorwerp uitmaakt van een administratieve verplichting zich aan te melden op een politiekantoor en die zich minstens drie keer tijdens dezelfde administratieve aanmeldingsplicht niet heeft aangemeld.

Wordt gestraft met een gevangenisstraf van zes maand tot drie jaar en een geldboete van vijftig euro tot duizend euro, of met één van deze straffen alleen, elke persoon die, overeenkomstig artikel 41, het voorwerp uitmaakt van een aanmeldingsplicht en die zich minstens drie keer tijdens dezelfde aanmeldingsplicht niet heeft aangemeld.]

Ingevoegd door artikel 46 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.* 8 mei 2007)

Art. 42. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn van toepassing op de bij deze wet bepaalde misdrijven.

TITEL VI. - Slot- en overgangsbepalingen

Art. 43. Kunnen worden medegedeeld aan een organisator en aan de lokale adviesraad van deze organisator, uitsluitend in het geval dat dit nodig is voor de uitoefening van hun verplichtingen: de bestuurlijke inlichtingen die de politiediensten inwinnen en de bestuurlijke documentatie die zij bijhouden met betrekking tot de gebeurtenissen of de groeperingen, die een concreet belang vertonen voor de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie in het kader van de veiligheid bij voetbalwedstrijden, met uitsluiting van gepersonaliseerde gegevens.

[In afwijking van het eerste lid, kunnen gepersonaliseerde gegevens door de politiediensten aan een veiligheidsverantwoordelijke worden meegedeeld met het oog op het toepassen van de regeling van burgerrechtelijke uitsluiting zoals bepaald in artikel 10, 2°.]

De organisator en de leden van de lokale adviesraad die deze inlichtingen en documentatie meedelen aan derden, worden gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het strafwetboek.

Ingevoegd door artikel 47 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[Art. 43bis. Teneinde het de organisatoren, overeenkomstig artikel 10, 8°, mogelijk te maken te helpen toezien op de naleving van de stadionverboden, kunnen hun, via de veiligheidsverantwoordelijke, door de politiediensten foto's van de personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod, worden meegedeeld. De identiteit van deze personen wordt duidelijk zichtbaar op deze foto's aangebracht. Deze foto's kunnen slechts worden bijgehouden gedurende de periode waarin het stadionverbod lopende is.

De organisator, de veiligheidsverantwoordelijke of de steward die deze inlichtingen en documentatie meedeelt aan derden, wordt gestraft met de straffen bepaald in artikel 458 van het Strafwetboek.]

Ingevoegd door artikel 48 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

Art. 44. [Bij vaststelling van een feit dat een administratieve sanctie oplevert in de zin van de artikelen 20, 20bis, 21, 21bis, 21ter, 22, 23, 23bis of 23ter], kan de verbaliserende politieambtenaar, officier van gerechtelijke of van bestuurlijke politie, na de overtreder gehoord te hebben, tenzij dit verhoor om veiligheidsredenen niet mogelijk is, beslissen onmiddellijk een stadionverbod als beveiligingsmaatregel op te leggen. Deze beslissing vervalt indien zij niet binnen 14 dagen wordt bevestigd door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, §1, eerste lid.

[Wanneer dit stadionverbod als beveiligingsmaatregel een minderjarige betreft, wordt de bevestiging van deze beslissing binnen de veertien dagen door de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, § 1, eerste lid eveneens verzonden aan zijn vader en moeder, zijn voogden of de personen die het gezag over hem uitoefenen.]

Bij vaststelling [van een misdrijf of een als misdrijf gekwalificeerd feit] stelt deze politieambtenaar, na de betrokkene gehoord te hebben, tenzij dit verhoor om veiligheidsredenen niet mogelijk is, wanneer hij van oordeel is dat een stadionverbod als beveiligingsmaatregel dient te worden opgelegd, hiervan onmiddellijk de procureur des

Konings in kennis. De procureur des Konings kan in dat geval een stadionverbod als beveiligingsmaatregel opleggen.

De politieambtenaar stelt van dit alles proces-verbaal op en, bij vaststelling van een administratiefrechtelijk sanctioneerbaar feit, wordt vervolgens gehandeld overeenkomstig Titel IV.

Het stadionverbod als beveiligingsmaatregel is slechts geldig voor een termijn van ten hoogste drie maanden te rekenen van de datum van de feiten, en houdt in elk geval op te bestaan indien een administratief of gerechtelijk stadionverbod wordt uitgesproken.

De politieambtenaar deelt de betrokkene mee dat hij het voorwerp uitmaakt van een stadionverbod als beveiligingsmaatregel.

De politieambtenaar vermeldt bovendien in zijn proces-verbaal tot vaststelling van de feiten:

1° het feit dat de betrokkene gehoord werd, of niet gehoord kon worden, met opgave van de redenen waarom;

2° het feit dat aan de betrokkene werd medegedeeld dat hem een stadionverbod als beveiligingsmaatregel is opgelegd;

3° in voorkomend geval, de [in het derde lid] bedoelde beslissing van de procureur des Konings.

Gewijzigd door artikel 20 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003) en artikel 49 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

Art. 45. Elke beslissing waarbij een administratief of gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel wordt opgelegd, wordt medegedeeld aan een door de Koning aangewezen ambtenaar, volgens de modaliteiten bepaald door de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken.

De ambtenaar kan, ter controle van de naleving van het opgelegde stadionverbod [en de naleving van de minimumvoorwaarden waaraan de kandidaat-stewards en de stewards moeten voldoen] uitsluitend die gegevens mededelen aan de overkoepelende sportbond of aan de organisator, die noodzakelijk zijn voor en beperkt zijn tot de identificatie van de persoon die het voorwerp uitmaakt van een dergelijk stadionverbod. De Koning bepaalt, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de nadere regels daarvoor.

Ingevoegd door artikel 21 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003)

[Teneinde de controle op de naleving van het opgelegde stadionverbod te controleren, wordt, volgens de door de Koning bepaalde modaliteiten, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, een centraal bestand van foto's aangelegd van personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod. De persoon die het voorwerp uitmaakt van dergelijk stadionverbod wordt door een politieambtenaar uitgenodigd zich te melden op een politiekantoor om zich te laten fotograferen.

De politiediensten zenden deze foto, of enige andere foto van betrokkene waarover de politie beschikt, aan de veiligheidsverantwoordelijken, volgens de door de Koning bepaalde modaliteiten, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.]

Ingevoegd door artikel 50 van de wet van 25 april 2007 (*B.S.*, 8 mei 2007)

[Art. 45bis. De ambtenaar bedoeld in artikel 45 kan aan de overheden van elke Staat waarmee België daartoe een overeenkomst heeft afgesloten, die gegevens mededelen die noodzakelijk zijn voor de identificatie van personen aan wie in België een administratieve sanctie is opgelegd, of een administratief of een gerechtelijk stadionverbod dan wel een stadionverbod als beveiligingsmaatregel, of van wie onmiddellijk een geldsom is geïnd. Ook de gegevens met betrekking tot de aard en de duur van de sanctie en met betrekking tot de feiten die aan de veroordeling ten grondslag hebben gelegen, kunnen worden medegedeeld.

Wanneer de overeenkomst bedoeld in het eerste lid, wordt afgesloten met een Staat die niet behoort tot de Europese Unie, moet deze overeenkomst onderworpen worden aan het voorafgaand advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.]

Ingevoegd door artikel 22 van de wet van 10 maart 2003 (*B.S.*, 31 maart 2003)